

Medicatiegebruik bij ouderen

Criteria te gebruiken zonder volledige medische gegevens

I. Te vermijden geneesmiddelen, onafhankelijk van de diagnose

(Donna M. Fick, James W. Cooper, et al. "Updating the Beers Criteria for potentially inappropriate medication use in older adults" Arch. Intern. Med. 2003;163:2716-2724)

Stofnaam	Merksnaam
Benzodiazepines (alle*)	
Amitryptiline	Redomex
Fluoxetine	Prozac
Naproxen	Apranax
Piroxicam	Feldene, Brexine
Indometacine	Dolcidium
Oxybutinine	Ditropan
Disopyramide	Rythmodan
Amiodarone	Cordarone
Digoxine > 0.125 mg/dag	Lanoxin
Dipyridamol	Persantine, (Aggrenox)
Methyldopa	Aldomet
Nifedipine (kortwerkend)	Enkel Nifedipine ratiopharm
Clonidine	Catapressan
Ticlopidine	Ticlid
Hydroxyzine	Atarax
Promethazine	Phenergan
Dexchlorfeniramine	Polaramine
Difenhydramine	R Calm, Nustasium
Ergotmesyloïden	Hydergine, Ibexone, Stofilan
Nitrofurantoïne	Furadantine MC
Cimetidine	
Stimulerende laxemiddelen	
Paraffine-emulsie	
Ferrosulfaat > 325 mg/dag	Fero-grad, Fero-gradumet

*NB: niet alle benzodiazepines werden opgenomen in de Beers-lijst. Wetenschappelijk onderzoek heeft echter aangetoond dat langdurig gebruik van alle benzodiazepines af te raden is bij ouderen (o.a. verhoogde valincidentie...).

II. Aandachtspunten bij bepaalde aandoeningen

(P. Gallagher, C. Ryan, et al. STOPP (Screening Tool of Older Person's Prescriptions) and START (Screening Tool to Alert doctors to Right Treatment) Consensus validation. Int. J. Clin. Pharm. 2008 46,2:72-83; Assessing Care of Vulnerable Elders-3 Quality Indicators. JAGS 2007 55:S464-S487)

HYPERTENSIE

Niet aangewezen: pseudoefedrine, amfetaminen, vermageringsproducten, hoge dosissen NSAID of COX 2 inhibitoren.

ANTISTOLLINGSTHERAPIE

Niet aangewezen: aspirine, NSAID, dipyridamol, ticlopidine, clopidogrel

Let op: combinatie aspirine & warfarine > H2-antagonist of protonpompinhibitor voorzien

Dosering: aspirine als anti-aggregans niet meer dan 150 mg/dag

SLAPELOOSHEID

Niet aangewezen: theofylline, methylfenidaat, MAO inhibitoren, amfetaminen, decongestiva

Niet aangewezen: gebruik van antihistaminica tegen slapeloosheid (niet langer dan 1 week eerste generatie antihistaminica gebruiken)

Therapieduur onaangepast: benzodiazepines en aanverwanten niet langer dan 3 maanden gebruiken

DIABETES

Indien goed gecontroleerde bloeddruk, start aspirine of ander anticoagulans.

PARKINSON

Niet aangewezen: metoclopramide, klassieke antipsychotica

DEPRESSIE

Niet aangewezen: langdurig gebruik van benzodiazepines, methyldopa

Vermijden: gebruik van tricyclische antidepressiva bij glaucoom; associatie TCA met opiaat of calcium-kanaal blokker; opstarten MAO inhibitor minder dan 2 weken na stopzetten SSRI

Geen eerste keuze: benzodiazepines, tricyclische antidepressiva, MAO inhibitoren, stimulantie (uitz. methylfenidaat)

CONSTIPATIE

Niet aangewezen: Calcium-antagonisten, anticholinergica, tricyclische antidepressiva

Te vermijden: opiaten niet langer dan 2 weken gebruiken zonder profylaxis constipatie.

OSTEOPOROSE

Behandeling met corticosteroïden voor langer dan 1 maand: voorzie Calcium/vitamine D supplement.

Behandeling met corticosteroïden voor langer dan 3 maand: voorzie bifosfonaat.

VARIA

Niet aangewezen: geneesmiddelen met hoge anticholinerge activiteit; spierrelaxantia (voor nek- of rugpijn) langer dan 1 week; NSAID bij maagzweer/nierfalen/hartfalen; anticholinergica voor de blaas in geval van glaucoom of bij prostatisme.